

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Deze Courant wordt aan de geabonneerden verzonden: op zaterdag, in houdende: *Verlag van de handelingen van den Gemeenteraad van Groningen en der Staten Generaal*, waaronder eene Rede van den heer BLAUFOT TEN CAT.

Herbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Groningen bevestigd, dat op **DONDERDAG** den 17den Augustus 1854, des voormiddags te 10 uur, in eener Verzekking van de Raadhuys, in het openbaar zal worden herbested: **MAKEN van eene DRAAIERIJ** over het gedeelte van de Molensloot te Martenshoek, met de **LEVERING** van de noodige **MATERIALEN**. Het bestek en de Voorwaarden dezer Aanbesteding liggen bij de **SECRETARIS** der Gemeente. De inschrijvingsbiljetten, op zegel geschreven en ingerigt naar de algemeene voorwaarden van Aanbesteding, welke in de handelingen der Gemeente Groningen, moeten worden bezorgd, op **15den Augustus a.s.** aan het **RAADHUIS** worden bezorgd.

Burgemeester en Wethouders:

J. J. CREMERS.

De Secretaris: HORA SICCAMA.

Aanbesteding

Turf en Brandhout.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Groningen bevestigd, dat op **15den Augustus 1854**, des voormiddags te 10 uur, in eener Verzekking van de Raadhuys, in het openbaar zal worden herbested: **DE LEVERING van 500 Ton BAGERTURF**; **1. IDEN van 1000 Ton HARDE ZWARTE TURF**; **2. IDEN van 1000 Ton LANGE ZWARTE GE-STOKEN TURF**, en **3. IDEN van 1000 stuks BERKEN BRAND-HOUT**. De Voorwaarden van levering zullen, van heden, ter **SECRETARIS** der Gemeente ter lezing liggen. **Van of uiterlijk op ZATURDAG** den 20sten Augustus 1854, zullen de Monstern aan het **RAADHUIS** moeten worden bezorgd, en wel van iedere soort van Turf en het Brandhout 15 stuks, ieder afzonderlijk in een' Zak of eene Mand, terwijl bij ieder Monster een afzonderlijk Inschrijvingsbiljetje moet worden overgelegd, van buiten voorzien van dezelfde merken als het Monster.

GRONINGEN, 14 Augustus 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. J. CREMERS.

De Secretaris: HORA SICCAMA.

AFRONDIGING.

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Groningen doen te weten, dat door den **RAAD** der Gemeente, in zijne Vergadering van den 29sten Juli 1854, is vastgesteld de volgende Verordening:

De RAAD der Gemeente Groningen, Overwegende, dat door de **STREMMING der PASSAGE over den APOORTENBOOG** het noodzakelijk wordt geacht, dat de **WAGENS** aan de **Wegwijzer der Stad met VRACHTWAGENS**, gedurende den tijd dat de Passage ter plaatse van den Apoortenboog zal zijn gestremd, **Heeft besloten te bepalen:**

Art. 1. Het is verboden met Vrachtwagens langs de Kraanpoort de Stad in te rijden of langs de Apoort de Stad uit te rijden.
Art. 2. Overtreding dezer verordening zal worden gestraft met eene boete van drie Gulden.
Art. 3. Deze verordening zal in werking treden op den dag, volgende op dien, waarop zij zal zijn afgekondigd. Zij zal van kracht blijven, totdat Burgemeester en Wethouders bekend maken, dat de passage over de Apoortenboog is hersteld.

Gedaan te Groningen ter openbare raadsvergadering van den 29sten Juli 1854.

De Burgemeester (get.) J. SLOT.

De Secretaris (get.) HORA SICCAMA.

Zijnde deze verordening aan de Gedeputeerde Staten van Groningen, volgens hun bericht van den 3den Augustus, no. 62, in afschrift medegedeeld.

In hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den 14den Augustus 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. J. CREMERS.

De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJNDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIE.

BATAVIA, 21 Junij.

Van Manado (Molukken) ontvangt men de — reeds vermeldde — tijding, dat **Zr. Ma. korvet Sumatra**, gekomen door den kapitein **H. Wipff**, op de reede van Kema den 14den Mei door brand geheel is verongelukt.

De gemelde korvet bevond zich op eenen kruistocht in de Molukken-waters, en was den 14den Mei ter reede van Kema ten anker gekomen, om voor de equipage, onder welke velen door koorts waren aangetast, ververschingen en wat men aan boord te nemen. In den nacht tusschen den 14den en 15den Mei, te half vier ontdekte men brand in de bottelarij, die zich zoo snel verspreide, dat men reeds te 6 uur aan het behoud van het schip moest wanhopen.

Men ging echter met alle kracht en met alle beschikbare middelen voort, met pogingen om het vuur te blusschen, doch te acht uur voor den middag had dit reeds dermate de overhand genomen, dat er aan geen behoud van het schip meer te denken was, en men alleen bedacht kon zijn om de opvarenden te redden, waarin men dan ook gelukkig nog is geslaagd. Van huize goederen en kleederen is weinig of niets behouden gebleven. Van den inventaris van het schip zijn nog eenige voorwerpen gered. De verongelukten zijn aan den wal met de meeste deelneming en hartelijkheid ontvangen. De schepelingen hebben zich gedurende het onheil uitmuntend gekweten.

Op de plaats waar het schip gezonken is heeft men eene steek opgericht, ter waarschuwing van zeevarenden, die aldaar zouden willen passeren.

(De *Sumatra* was eene kuilkorvet van 28 stukken, in 1844 te Rotterdam op stapel gezet en in 1845 te water geloopt.)

Men schrijft uit Batavia, d.d. 21sten Mei, dat in de wateren aldaar eenigen tijd geleden een klein Russisch eskader is gezien; dat de Engelschen te Singapore onder den admiraal **Stirling** een grooter eskader hebben uitgezonden om dit te gaan opzoeken; dat de Russische bevelhebber overal heeft uitgezonden, dat hij moest repareeren en dit te Soerabaja moest gaan doen; dat echter op eens die Rus spoorloos verdwenen is, zonder dat iemand weet waar naar toe.

NOORD-AMERIKA.

NEDERLANDSCH KOLONIE SHEBOYGAN, 18 Junij. Weet men hebben wij de aankomst alhier te vermelden van eenige landverhuizers, komende uit de provincie Groningen, namelijk **E. S. Wierma**, **N. H. Walma**, **R. J. van**

der Schaaf, **A. van der Heide** en **J. R. Mossel**, met vrouwen en kinderen 14 personen uitmakende, alle van Leens en Mensingeweer. Zij genieten alle eene goede gezondheid, hadden eene zeer voorspoedige reis en spreken met lof van de behandeling des kapiteins van het schip *Sheller*, met welk schip zij over zee kwamen. **P. R. Huisinga** en de dienstmaagd van **R. J. van der Schaaf** zijn te Chicago aan de *Sumatra* overleden. Genoemde 14 personen zijn gepasseerd Zaterdag namiddag naar hunne landgenooten onder Gibbaville vertrokken, om zich aldaar te vestigen.

RUSSLAND. — TURKIJE.

Een bericht uit Konstantinopel van den 31sten Juli meldt, dat een Turksch eskader met landingsstroepen naar de Zwarte zee is uitgehoopen. Men zegt dat Odessa zal worden genomen, daar die stad tot wintertuist bestemd is.

Al de Engelsche en Fransche schepen, die ter reede van Konstantinopel liggen, zijn naar Yarna ontboden. Admiraal **Bozer** kommandeert het transporteskader.

De echtgenoot van den marschall **St. Arnaud** heeft verlof bekomen de harem van den Sultan te bezoeken. Dit moet lady **Arnaud** ingaan, die tot dus verre te vergeefs die eer voor zich heeft gevraagd.

De Fransche *Moniteur*, bericht dat de Russische gezant aan het Weener kabinet de ontzuiming van Wallachije en Moldavië heeft medegedeeld. In weerwil hiervan, heeft graaf **Buol** den 8sten nota's gewisseld met den heer de *Bourquency* en lord *Westmoreland*, waaruit blijkt, dat Oostenrijk even als Frankrijk en Engeland het noodig oordeelt waarborgen van Rusland te eischen, ten einde het terugkeeren te beletten van de verwikkelingen, die de rust van Europa verstoord hebben. Verder verbindt Oostenrijk zich vóór de herstelling van den algemeenen vrede, zelf niet met Rusland te onderhandelen, dan in geval het die waarborgen verkrijgt.

De Turken hebben Babadagh bezet, terwijl een Fransch-Turksch leger van 38,000 man in Dobrutscha is gerukt.

Van alle kanten wordt nu de aftogt der Russen tot achter de Pruth bevestigd. Ook de half-officiële *Oest. Correspondent* het als stellig mede. Verschillende Russische legerkorpsen trekken naar Ibraïla.

Behalve de ziekte, die onder de troepen heerscht, is thans eene epizootie (algemeen heerschende besmettelijke ziekte) onder de paarden uitgebroken.

Eenentwintig dorpen waren in hospitalen veranderd.

Uit Stockholm wordt d.d. 8ten Augustus geschreven: Er wordt eene aanboudende kantonade in de richting van Lumparjod gehoord, waar eenige houten gebouwen verbrand zijn. Elf Fransche schepen hebben zich derwaarts begeven.

Volgens ontvangens berichten te Kopenhagen, moet de kantonade van Dergeby den 3den dezer zijn voortgezet.

De aanval op Bomarsund en de bemagtiging dier plaats door de geallieerden op den 3den worden echter gelogenstraft. Daarentegen hebben de Engelschen in de Witte zee op een der punten in de golf Onekaia eene landing volbragt en een dorp in de asch gelegd.

Een der Engelsche groote bladen heeft dezer dagen een bericht medegedeeld, volgens 't welk de Keizer van Rusland groot gevaar geloopt zou hebben van door een Britsch stoomschip gevangen genomen te worden, of het leven te verliezen, bij gelegenheid dat **Z. M.** zich aan boord bevond van een Russisch stoomschip, 't welk een Engelsch plezierjacht in de nabijheid van Kroonstad traachte te vermoesteren.

De regementen van de kassiers en artillerie van de garde, welke Petersburg hadden verlaten, hebben bevel bekomen om den march te maken.

(Laatste berichten.) Men gelooft, dat de openbaarmaking van de nieuwe Turksche leening, Maandag te Londen zal plaats hebben. Zij is gesloten ten bedrage van 2,000,000 £.

De koers van uitgifte is 80 pCt. en de interest 6 pCt.

De Engelsche regering zal eene formele bekendmaking in het licht geven, dat de eischen der inschrijvers ten allen tijde aanspraak hebben op hare ondersteuning.

Van eene geloofwaardige zijde wordt verzekerd, dat de raad van den Russischen rijkskanselier graaf *Nesselrode*, wiens stem te Petersburg van den aanvang van het tegenwoordige geschil af weinig gehoor vond, thans weder meer vertrouwen heeft. Prins *Gortschakoff* te Weenen is van zeer uitgebreide volmagten voorzien. Hij moet door de weigerende antwoorden van Frankrijk en Engeland niet in eene ongunstige stemming geraakt zijn, maar daarin de kans zien op de hervatting der onderhandelingen. In het bijzonder wat betreft de vrije scheepvaart op den Donau, laat Rusland thans een zachter toon aan. Het jongste ongeval, dat den grootvorst *Konstantijn* is overkomen, het gevaar van verdinken dat hij (de voorname steun der oud-Russische partij) slechts ter naauwer nood ontkomen is, heeft op het hof van Petersburg een ontzettenden indruk gemaakt, en het bijgeloovige Russische volk ziet in deze gebeurtenissen een wank van boven, om niet op den ingeslagen weg voort te gaan.

De uit 14 stoombooten en 64 kanonneerbooten met ongeveer 290 kanonnen bestaande Russische Donauflotte, heeft zich deels bij Ismail, deels bij Galatz voor anker gelegd. De sterkte der Turksche troepen langs den Donau, wordt op omstreeks 85,000 man begroot.

SPANJE.

In Spanje blijft de staat van zaken nog altijd zorgbarend. Niet alleen dat te Madrid onder de uiterste partijen eene zekere gisting blijft heerschen, die elk oogenblik tot daden van geweld kan leiden, maar ook te Barcelona schijnen de socialistische woelingen op den duur onrust te baren.

De toredoor *Pucheta* moet zelfs verklaard hebben, dat hij bereid is om de straat Toledo en de wijk Cebeda op nieuw in opstand te brengen, indien zijn eisch niet ingewilligd wordt. Velen vreezen dan ook eene nieuwe beweging en bloedstorting. Zoo als men weet, bestaat de magt, waarover de toredoor beschikt, uit niet minder dan 12-15,000 man, zijnde slagers, visschers, kooplieden van oranje-appelen, enz.

In de straten van Madrid worden bij voortdurend pamfletten rondgevoerd onder den titel: „Diefstallen gepleegd aan de natie door *Maria Christina*, *San Luis* en hunne waardige medehelpers.“ Men voorziet dat deze kwestie de bron kan worden van de grootste wanorde en de aanleiding tot het omverwerpen der troon van *Koningin Isabella II.*

De kosten verbonden aan het vernemen der barrikaden te Madrid en het herstellen der gemeenschap in die stad, worden op 400,000 fr. geschat.

Volgens berichten uit Madrid, van den 8den Aug. heeft de junta ter kennis gebracht van *Espartaco*, dat het aan de Koningin-moeder, *Maria Christina*, niet zal vergund worden Spanje te verlaten, tot dat de Cortès, die eerlang zullen bijeenkomen, de handelingen dier vorstin zullen hebben onderzocht, en naar aanleiding van den nitelg van dat onderzoek eene beslissing omtrent haar verder lot zullen hebben gegeven. Het kabinet heeft zich met deze zienswijze van de junta vereenigd en dienovereenkomstig besloten.

Het blad *il Tribuna* beweert dat *Maria Christina* 71 miljoen aan de schatkist moet teruggeven, welke som zij vroeger, naar de optelling van dat blad, bij onderscheidene gelegenheden, van den lande heeft genomen.

Te Barcelona heeft een gevecht van 10 uren plaats gehad tusschen de troepen en de fabrikarbeiders. Ofschoon de rust hersteld is, blijft men bij voortdurend voor nieuwe uitbarstingen vreezen.

De junta van Cadix heeft de doodstraf voor staatkundige misdaden afgeschaft; ook heeft zij het concordaat onwettig verklaard, en de teruggave aan de natie bevolen van de goederen die, krachtens dit concordaat, aan de geestelijkheid zijn overgeleverd.

(Laatste berichten.) Op officiële wijs is bekend geworden, dat *Koningin Christina* er in geslaagd is, langs een onderaardschen gang van Cueta uit het paleis te ontvlugten. Zij heeft hare diamanten mede genomen en is in de richting van de Fransche grenzen gelugvt.

Uit Barcelona wordt bericht van den 10 Augustus, dat een regiment der bezetting aan het muiten was geslagen; twee officieren zijn daarbij gedood. De orde is door krachtige maatregelen der militaire overheid hersteld; drie der belhamels zijn gefusilleerd.

ITALIE.

Uit Parma wordt van den 5den geschreven, dat dien dag vijf personen waren gefusilleerd. De ministers hadden beloofd, dat de regentes gratie zoude verleenen, doch deze is uitgebleven. Deze gebeurtenis had veel schrik verspreid. De regentes had geweigerd te Parma twee Oostenrijkse regementen te ontvangen, verklaarnde dat zij geene middelen had om in hun onderhoud te voorzien. In het hertogdom loopt het gerucht, dat de opstand in Parma het werk is van de oude hertoglijke partij, die door den dood van hertog *Karel III* het gezag verloor.

DUITSCHLAND.

Uit München wordt, d.d. 10den dezer, gemeld, dat het rijtuig, waarmede de Koning van Saksen zich van München naar Dresden begaf, bij Brennibüchel is omgevalen, met het ontzettend gevolg, dat een der schichtig geworden paarden den Koning heeft dood getrapt.

Het rijtuig viel n.l. om, het handpaard werd schuw, sloeg achteruit en trof den Koning aan het achterhoofd. De kamerlakei trok den Koning onmiddellijk weg, legde hem op het gras en droeg hem met hulp van eenige tot bijstand geroepen personen in de herberg te Brennibüchel.

Twee geneesheeren werden geroepen. Zij ontwaarden, dat de harsenen geschokt waren; de Koning had onmiddellijk zijn bewustzijn verloren en kwam niet weder bij. Een half uur na het voorval gaf de Koning den geest. De postiljon heeft hoegenaamd geene schuld aan het ongeluk.

(De overleden Koning, *Fredrik August*, was geboren den 18den Mei 1797 en dus ruim 57 jaren oud. In zijne beide huwelijken heeft de Koning van Saksen geene kinderen verwekt. Ten troon gestegen den 6den Junij 1836, heeft Koning *Fredrik August* dus geregeerd 18 jaren, 2 maanden en 3 dagen.)

De kroon van Saksen is toegevalen aan zijn oudsten broeder hertog *Johan* geboren den 12den December 1801.

DENEMARKE.

Volgens berichten uit Kopenhagen van den 3den dezer, was de onlangs afgekondigde staatsregeling voor de geheele Deensche monarchie aldaar geenszins met bijval ontvangen. Veelal heerschte daaromtrent eene zeer ongunstige stemming, terwijl de dagbladen het mogelijke deden om die nog te verergeren, en het volk zijdelings of regstreeks opruiden, om zich zelf regt te verschaffen, en betaling van belastingen, die met medewerking van den nieuwen rijksraad mochten opgelegd worden, te weigeren. Dezelfde berichten melden dat de regering, voor onrustige tooneelen beducht, de krijgsmagt in de hoofdstad versterkt had.

Men meldt uit Kopenhagen, dat de Koning van Denemarken den 4den zich met den minister v. *Tillisch* heeft ingescheept, om de Zweedsche haven Karlekrona aan te doen, waar hij met den Koning van Zweden eene zamenkomst zou hebben. Deze zamenkomst schijnt in verband met de pogingen, die door de Westelijke magten worden aangewend, om de Skandinavische rijken de onzijdigheid te doen prijs geven. Men gelooft, dat er de neutraliteit nog door zal bevestigd worden, en dit te eerder, daar de heer v. *Tillisch* een ijverig voorstander er van is.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 10 Augustus.

De heer *Oliveira* heeft in de voorgaande week in het Lagerhuis te kennen gegeven, dat hij in de volgende sessie de aandacht van het Huis zal vestigen op de hooge invoerregten van den wijn uit het buitenland en de koloniën, als strijdig met het principe van vrijen handel en de morele en sociale verbetering der volkeren. Hij zal eene vermindering voorstellen, gelijk staande met een regt van een shilling per imperial gallon.

De heer *Hume* beklagde zich gisteren avond over de verjijdeling der pogingen tot wering van den slavenhandel op Cuba, ten gevolge van het zedebederf dat bij de Cubasche autoriteiten heerscht, en het belang dat de leden der *Spaansche koninklijke familie* bij dien handel hebben. Lord *John Russell* bevestigde dit gevoelen en noemde met name *Koningin Christina*, als trekkende belangrijk voordeel uit dezen slavenhandel. De strengste maatregelen werden intusschen genomen om dien te beletten.

Van den 12den. Bij de prorogatie van het Parlement op heden heeft de Koningin in hare aanspraak o. a. het volgende gezegd:

„In hartelijke samenwerking met den Keizer der Franschen zullen mijne pogingen daarheen strekken om den eersuchtigen en aanvallenden geest van de zijde van Rusland krachtig te keeren, welke geest ons genoodzaakt heeft de wapenen op te vatten ter verdediging van eenen bondgenoot en tot waarborging van de toekomstige rust van Europa.

Gij zult mijne bewondering deelen over de dapperheid en de standvastigheid, aan den dag gelegd door de krijgsvrienden van den Sultan in de verdediging van Silistria en in de onderscheidene krijgsoverwinningen aan den Donau.

[Men ziet, dat in dit stuk van Oostenrijk en Pruisen geen spraak is.]

FRANKRIJK.

PARIS, 10 Augustus.

Laatsteleden Zondag hebben de Keizer en de Keizerin een stiereengevecht bijgewoond, hetwelk te Bayonne gegeven werd. De Keizer heeft het voorzitterschap bij deze luisterrijke vertooning bekleed.

Van wege den minister van landbouw, koophandel en openbare werken in Frankrijk is officieel bekend gemaakt, dat het uit toevallige omstandigheden is gebleken, dat de vereenigde gear van hooi en uijen een alleszins geschikt middel oplevert, om de graanwormen uit de bergplaatsen van koren te verdrijven.

Het dagblad *l'Agriculture* meldt, dat in het zuiden van Frankrijk de oogst zoo voordelig is uitgevallen, als in de jongste vijftig jaren niet heeft plaats gehad.

Volgens *l'Union Médicale* heerscht op dit oogenblik de cholera in meerdere of mindere hevigheid in 41 departementen en dagelijks sterven aan deze ziekte 800 menschen; in de vorige week bedroeg dit getal slechts 500. In het geheel zijn in Frankrijk sedert de terugkomst dezer ziekte, in Nov. 1849, omstreeks 20,000 menschen als offers bezweken.

Uit Calais wordt geschreven, dat het vertrek van eene tweede divisie naar de Oostzee beslist is en dat deze, even als de eerste, te Calais ingescheept zal worden op de transportschepen, die reeds uit de Oostzee teruggekeerd zijn.

NEDERLAND.

GRAVENHAGE, 12 Augustus.

Z. M. heeft tot broeder der orde van den Nederl. Leeuw benoemd **J. E. Teijmann**, hortulanus bij 's lands plantentuin

te Buitenzorg op Java.

De Eerste Kamer der Staten Generaal is bijeengeroepen tegen Woensdag den 23sten dezer, tot hervatting harer werkzaamheden.

De *Nederlander* verneemt uit eene goede bron, dat Z. M. den heer *Kramers*, hoofdonderwijzer aan het opvoedingsgesticht te Noortheij, benoemd heeft tot ridder der orde van de Eikenkroon.

Z. Exc. de minister van oorlog heeft de residentie verlaten en brengt een bezoek aan Deventer, Doesburg en Westervoort. — Van dat uitstapje te 's Hage teruggekeerd, zal Z. Exc. weldra de provinciën Drenthe, Groningen en Friesland een bezoek geven. In de heen- en terugreis over zee, bezoekt Z. Exc. Harlingen en Kampen.

Men verneemt, dat de wet tot regeling van het armbestuur thans in het *Staatsblad* is opgenomen en dat zij met den eersten September aanstaande in werking zal komen.

De *Indep. Belge* deelt het onderstaande bericht uit Hamburg mede: „Meermalen reeds vestigde ik uwe aandacht op de gestrengheid, waarmede de Engelsche kruisers handelen tegen de neutrale koopvaardij, die zij in de wateren aantreffen, welke in staat van blokkade verkeeren. Onder voorwendsel dat die schepen goederen aan boord kunnen hebben, die *oorlogs-contrabande* uitmaken, brengen die kruisers de schepen in de naaste havens op, doorzoeken ze nauwkeurig en doen soms de goederen ontladen, hetgeen, onafhankelijk van een, in handelszaken altijd kostbaren tijd, wegens lossing en weder-inlading aanzienlijke kosten na zich sleept; zonder nog te spreken van de aanmerkelijke schade, welke de goederen bij die verschillende operatiën dikwerf lijden. Men verneemt thans, dat, om aan die handelelingen een einde te doen maken en om de handelsbelangen hunner respectieve onderdanen te beschermen, verscheidene maritieme neutrale gouvernementen van Noord-Duitschland onderling zijn overeengekomen, om aan het Engelsche ministerie ernstige verzoeken te doen over het onverdragelijke misbruik van het regt van onderzoek, waaraan de Engelsche kruisers zich schuldig maken. Pruisen, welks handel mede voortdurend dienaangaande klagen aanheft, zal met al zijnen invloed de gezamenlijke stappen der Duitse maritieme gouvernementen ondersteunen.

De *Grondwet*, dit artikel ook mededeelende, vraagt, „of bij het feit, dat *bovenal* op Hollandse schepen jagt gemaakt wordt, de Nederlandsche regering zich niet bij de protesterende neutrale mogendheden voegen zal?”

De *Staats-Ct.* beheft de volgende mededeeling: „Neutrale koopvaardij, welke ladingen inhebben, ter goeder trouw gekocht en aan boord geleverd vóór den dag van het aanvangen der blokkade van Archangel (den 1sten Augustus) zullen, op vertoon van bewijs van dien, vergunning erlangen om te vertrekken, doch, vermits elk schip uit eene geblokkadeerde haven komende, prima facie, in de termen valt van genomen te worden, zullen alle zoodanige schepen door de blokkerende scheepsmagt worden aangehouden en gevoerd naar het digtstbij gelezene hof van admiraliteit ter beoordeeling, en ze zullen niet worden vrijgegeven, tenzij er bewijs worde geleverd, dat de lading geheel aan boord is genomen vóór den aanvang der blokkade.”

AMSTERDAM, 12 Augustus.

De jaarlijksche algemeene vergadering van het *Nederlandsch Bijbelgenootschap*, op den 10den dezer in het kerkgebouw der Doopsgezinde gemeente alhier gehouden, werd door haren voorzitter, den hoog-edel gestr. heer mr. S. baron van *Heemstra*, commissaris des Konings in de provincie Utrecht, op de gebruikelijke wijze met eene toespraak en gebed geopend. De afdeelingen verkeerden over het algemeen in een gunstigen staat. Het getal der afgeleverde bijbels en testamenten had het aanzienlijke cijfer van 33,730 exemplaren bereikt.

Men schrijft uit Weenen, dat prinses *Marianna der Nederlanden* aldaar den 8sten Aug. is aangekomen, zich naar Konstantinopel begevende.

ROTTERDAM, 11 Augustus.

Heden avond had aan de Kaasmarkt een treffend ongeluk plaats, dat tot dubbele voorzigtigheid aanspoort. Eene der zware ijzeren gaslantaarnen voor het stadhuis staande, en door gas verlicht wordende, had waarschijnlijk een lek en was met gas daardoor gevuld; heden avond wilde G. van der *Sprong*, 28 jaren oud en ongehuwd, het gas ontsleken toen de onverwachte voorraad gas ontplofte, den ijzeren gaspaal vaneen spleet en genoemde persoon vreeselijk getroffen van de ladder op den grond viel, terwijl de stukken voorbijgangers troffen, waarvan er nog een buiten kennis in eene nabijzijnde herberg werd ingebragt. Van der *Sprong* is in hopeloozen toestand naar het nieuwe ziekenhuis vervoerd.

Van den 12den. V. d. *Sprong* is aan de gevolgen heden morgen overleden. Nog is de heer *Schippers* gisteren avond door de ontploffing van het gas ter aarde geworpen en heeft daarbij den arm gebroken, terwijl in den omtrek van de plaats talrijke schade is aangerigt.

's HERTOGENBOSCH, 11 Augustus.

In de prov. staten-vergadering van heden waren 38 leden tegenwoordig; het bekende adres aan de Tweede Kamer der Staten Generaal aangaande de ondersteuning van het ontwerp van wet ter verleenng van een rijks-subsidie van een miljoen, in de kosten tot daarstelling van een uitwateringskanaal van Grave naar den Amer, is goedgekeurd met 31 tegen 7 stemmen.

TIEL, 10 Augustus.

De tiende algemeene vergadering van het *Nederlandsch Onderwijzers genootschap* werd heden morgen geopend, met het voordragen door den voorzitter prof. *Hofstede de Groot* van eenen feestzang van *Warninck*, en het houden door den door den Amsterdamschen onderwijzer D. W. Bosch, D., eener rede over het thema. „De staat mag, kan en moet de ouders verplichten, hunnen kinderen voldoende lager onderwijs te doen geven.”

Belangrijke zaken hebben hun beslag gekregen door de punten 8, 10 en 11, welke beide laatste met eene groote meerderheid zijn aangenomen, hetgeen het eerste niet noodig had, als zijnde kennisgeving. Dat Tiel, geheel Tiel, burgerij zowel als autoriteiten, alle eer heeft van de wijze waarop zij het genootschap heeft ontvangen, daaromtrent is ééne stem aller stem.

LEEUWARDEN, 10 Augustus.

Naar wij vernemen, heeft de Woensdag en Donderdag l.l. te Dokkum plaats gehad hebbende landbouw-tentoonstelling in alle opzichten aan de daarvan gekoesterde verwachting beantwoord en zijn ook de te dier gelegenheid gehouden volksvermaken en andere festiviteiten tot aller genoegen afgelopen.

Met genoegen kan men vermelden, dat de te Nes, op Ameland, in het vorig jaar opgerigte zee-badnrigting gedurende dezen zomer druk wordt bezocht, zoodat thans onderscheidene kamers en woningen door aanzienlijke families reeds zijn en anderen binnen kort zullen worden betrokken.

ASSEN, 11 Augustus.

Wij vernemen dat de Drentsche hoofdvart, na eene sluiting van vier weken, in den aanvang der volgende week weder zal geopend worden. — De waterstand is er bijna ongekend laag; de turfchippers kunnen niet dan met groote moeite en kosten hunne schepen beladen.

Bij Zr. Ms. besluit van den 7den Augustus is benoemd tot plaatsvervangend kantonregter te Meppel, mr. L. Carsten, advocaat en notaris aldaar.

Ten aanzien van het dier of de dieren, die onder de gemeenten Meppel, Gielen, Gasselte en Borger een aantal schapen hebben doodgebeten, verneemt men dat op dezelfde eene jagt gehouden is, zonder dat men echter iets heeft aangetroffen. Velen denken dat deze dieren niet anders zijn dan honden, die van hunne meesters zijn weggelopen.

GRONINGEN, 14 Augustus.

Wij ontvangen van eene wel onderrigte zijde de verzekering en deelen die met genoegen mede, dat door de Hooge Regering geene concessie voor een Noordelijken spoorweg zal worden verleend, zoo in het daartoe strekkende plan, de lijn van Arnhem naar Groningen over Zwolle en Assen niet is opgenomen.

Naar wij vernemen meet weder binnen-deze gemeente de longziekte zijn uitgebroken en wel bij een paar runderen van den koemelker H. Bloem op de Rademarkt. Van de negen runderen althans welke hij op eene weide buiten de Steentilpoort had, zijn sedert l.l. Vrijdag twee als verdacht afgezonderd.

Vrijdag l.l. vierde J. B. PARRS gedachtenis van zijne bediening gedurende 26 jaren als ziekenvader in de garnizoens infirmerie alhier, na vooraf reeds 14 jaren in verschillende militaire hospitaal, als te Maastricht, Nijmegen, Leuven

en Utrecht, in die zelfde betrekking werkzaam geweest te zijn.

Door den zoon van den scheepsbouwermeester BALKMEIJER te Baumatil, wordt thans buiten de Apoort eene nieuwe scheepstimmerwerf, met daartoe behoorende woningen, enz. opgerigt, met het doel om daarop, even als op andere scheepswerven in deze provincie, zeeschepen te bouwen.

Heden is van hier vertrokken de tjalkschipper J. H. BERTS, geladen met kanonnen, kogels, en verder onderscheidene soorten van ammunitie, bestemd naar Utrecht, Bergen-op-Zoom en Willemstad; en is alhier binnengekomen de tjalkschipper J. U. DAMM, komende van de Willemstad, hebbende onderscheidene soorten van ammunitie-gedieren tot lading; het grootste gedeelte is bestemd voor deze stad, en het overige voor de vesting Delfzijl.

Wij hebben voor een paar weken de landbouwers in onze provincie reeds gewezen op art. 8 van het prov. reglement op de stieren van den 26sten Sept. 1825. Dat dit niet overbodig was, daarvan hebben wij nu weder de verzekering gekregen door den veldwachter der gemeente Leens, G. RANES, die op één dag negen bekeuringen heeft gedaan wegens hen in de weide laten loopen van stieren, onder dan één jaar, zonder gekoppeld of geringd te zijn, en die nog zeer vele bekeuringen meer had kunnen doen. Wij herhalen daarom dat de landbouwers in dwaling verkeeren, als zij meenen, dat alleen verboden is het niet geringd en ongekoppeld loopen van stieren in eene weide waarover een publiek pad loopt. Van deze laatste bijvoeging wordt in het reglement niet gesproken. Ieder wachte zich dus voor schade.

Eenige landbouwers hebben reeds een' aanvang gemaakt met het rooijen van aardappelen; de opbrengst is gemiddeld 140 à 150 mud van het deimt ($\frac{1}{2}$ bunder), de prijs is f 1,50. (Veend. Ct.)

Men berigt ons uit Wehe, den 9den Augustus:

Heden avond had alhier de vroeger aangekondigde vergadering van de maatschappij voor Land- en Tuinbouw, de *Maringe*, ter inwijding van de nieuw gebouwde zaal plaats. Werd reeds door het uitsteken van onderscheidene vlaggen, zoolwel van het gebouw zelf als van partikuliere huizen, getoond, dat het voor het dorp Wehe een feestdag was — bij het naderen van het gebouw werd men verrast door de smaakvolle versiering, die vochtetzelve was aangebragt. De teekenen van Land- en Tuinbouw aan weerskanten en die van de Veeteelt in het midden; maakte met het groen en de vlaggen een fraai geheel uit. Werd men door dit alles reeds feestelijk gestemd, nog meer werd het feestelijk gevoel opgewekt bij het binnentreden der zaal. Net en geheel aan het doel beantwoordende, strekt dezelve den ontwerper en den maker tot eer. En hoe ruim ook, was dezelve voor dezen avond al aanstands te klein. Eene schare van verschillende standen en rangen uit onderscheidene oorden (alle leden der maatschappij, met hunne dames) zamengevloerd, vulde dezelve tegen den aangekondigden tijd en toonde door die talrijke opkomst hare belangstelling in deze maatschappij. Voor die eivolle zaal trad de weleerw. heer HERRAS, pred. te Zuidhorn, op en hield eene rede, die met regt eene populaire en doeltreffende kan genoemd worden. De algemeene stilte en aandacht, waarmede dezelve werd aangehoord, toonden het, dat de spreker ook de gave had voor eene gelegenheid als deze het woord te voeren. Bij het slot van zijne rede rigtte de spreker zich tot allen, die tot de instandbrenging van deze zaal hadden medegewerkt en inzonderheid tot den weleerw. heer UIJKENS, predikant te dezer plaatse, die ook door zijne iijverige bemoeijingen in dezen getoond heeft, geen tijd en moeite te schromen, om de jeugdige maatschappij voor Land- en Tuinbouw aanvankelijk te doen bloeijen, en ontboezemde ten slotte den wensch, dat de maatschappij meer en meer aan haar doel mogt beantwoorden. Werd de rede afgewisseld door muziek, van tijd tot tijd deed dezelve zich ook later in den avond hooren en spande met eenige bijdragen, door den voorzitter, den vice-voorzitter en andere geleverd, samen, den avond verder genoeglijk te maken. — Ging het allen zoo als steller dezes, dan zijn ze zeer voldaan huiswaarts gekeerd met de begeerte, in de toekomst dikwerf ter dezer plaatse samen te komen, om alzoo in gul en vriendschappelijk bijeenzijn mede te werken, die belangrijke takken van Land- en Tuinbouw meer en meer te volmaken.

Den heer UIJKENS zij dank toegebragt voor hetgeen hij reeds gedaan heeft, en het ontbreke hem niet aan lust en kracht, om voort te gaan op de ingelagen baan, en allen, voorstanders van land- en tuinbouw, zij deze jeugdige maatschappij aanbevelen.

Den 10den j.l. des avonds omstreeks elf uur ontstond te Stads-Kanaal brand in het huis van den timmerman W. KOSTER, waardoor het geheele huis, benevens de inboedels van den eigenaar en met hem inwonende drie huisgezinnen eene proef der vlammen is geworden. Had de brand zich een uur later vertoond dan had men de oorzaak in het hier onstaande onweder kunnen zoeken, doch nu verliest men zich in velerlei gissingen. Het huis en inboedel van den eigenaar waren voor brandschade verzekerd, en naar men zegt vrij hoog, zoodat de ramp voor W. KOSTER niet groot kan genoemd worden.

Men meldt ons uit Wildervank, den 12den Augustus: „Gisteren avond, begunstigd door het schoonste zomerweder, werd alhier het aangekondigd landelijk feest bij den logementhouder R. L. RIJKENS gevierd. Deszelfs smaakvol aangelegde tuin was op eene schitterende wijze geillumineerd. Eene zeer talrijke schare feestgenooten verlustigde zich, wandelende door de kronkelende paden van het schoone hof, in het aanschouwen van de zeer doelmatig aangebragte verlichting, terwijl de schoonste muziek het gevoel der aanwezig opwekte en algemeen tot vrolijkheid stemde. Lang zullen deze genotrijke oogenblikken voor velen gewis eene aangename herinnering zijn.

De geannonceerde harddraverij bij den logementhouder K. J. VAN DER BORG, te Veendam, heeft, ten aanschouwen van een talrijk publiek, Weensdag j.l. plaats gehad. Zes paarden dongen naar den prijs, zijnde eene zilveren tabaksdoo, die behaald werd door het paard de *Vlieger*, toebehoorende aan den heer dr. HUISINGA en bereden door R. J. SCHURINGA, te Wildervank; terwijl de premie, zijnde een fraai chaisgareide, werd toegewezen aan het paard het *Haasje*, toebehoorende aan J. H. SMIT, te Veendam, bereden door zijn zoon. Alles is in de beste orde afgelopen.

Men heeft opgemerkt, dat dit jaar bij het overigens goede gewas der rogge, het *Moederhoorn*, ook wel *Hanenspoer* genoemd (*Secale cornutum*) op onderscheidene plaatsen veelvuldig in dezelve voorkomt.

Wij kunnen niet nalaten den landhouwer tegen het gebruik daarvan te waarschuwen, als zijnde dit eene zeer vergiftige zelfstandigheid.

Van eene wel onderrigte zijde verneemt men, dat de sterfte onder de jonge, zoo wel als de oude konijnen van vreemde rassen, kan voorgekomen worden. Het middel bestaat hierin, dat men de jonge zoo wel als de oude konijnen van tijd tot tijd wat zout onder het voedsel mengt. Het is bij de lijkopeningen van de konijnen gebleken, dat zij meerendeels aan verstoppingen in de onderbuiks ingewanden sterven, zoodat men bij die lijkopeningen overvullingen van drekstoffen in het geheele darmkanaal heeft waargenomen; men heeft hierop met vrucht de ziekelijke konijnen, behalve het onder het voedsel gemengde zout, den braakwijn, of de vinum stibiatum $\frac{1}{2}$ of 1 geheele eijerlepel twee of meermalen daags ingegeven. (N. Rotf. Ct.)

De *Weser Zeitung* berigt uit Heideberg, dat 27 toehoorders van den privaet docent dr. J. MOLESCHOTT een adres hebben verzonden aan het Badensche ministerie, waarin zij opzigts de beschuldiging van onzedelijkheid en ligtzinnigheid verklaren, dat alleen laater het rein wetenschappelijke werken van hunnen leeraar bij de hooge regering heeft kunnen verdaacht maken. Zij voegen er bij, de voorlezingen van dr. MOLESCHOTT met belangstelling te zijn gevolgd en in dezen den leeraar en den mensch in gelijke mate liefhebben en vereeren.

Naar men berigt, zoo Hannover hebben toegestaan, dat tusschen de Duitse Tolvereniging en het koninkrijk der Nederlanden een cartél (verdrag tot wederzijdsche uitlevering) worde gesloten, ter waring van den sluikhandel. Dit traktaat soude in gelijken vorm gesloten worden, als het reeds bestaande tusschen Nederland en Pruisen. Het is te wenschen, dat dusdanig traktaat spoedig tot stand come, om de voor den eerlijken handelaar zoo hoogst schadelijke en voor den bedrijver zedebederende sluikhandel, vooral aan de Hannoversehe grenzen, te doen ophouden.

Van den 18den tot den 26sten Juli werden van Archangel verzonden 13,982 last rogge, waarvan 5,766 last naar de Maas en 2,897 last voor Amsterdam bestemd waren. In het

geheel waren te Archangel 460 schepen aangekomen en 27 vertrokken. — Men weet dat de blokkade met den 14 dezer daár zou aanvangen.

Er verheffen zich bij voortdurend nieuwe stemmen Noord-Duitschland tegen den *Sondtol*. Niemand vindt het opblijlik, dat bijgedragen wordt tot het onderhoud van van bakens, tonnen enz., maar dit wordt reeds ruim gedeelt door den scheepstol (niet te verwechselen met den gewonen Sondtol), die aan de regering reeds een jaarlijksch overschot van 50,000 daalders oplevert. De eigenlijke *Sondtol* brengt jaarlijks 2½ mill. daalders op, alsmede vele bijzondere emolumenten voor de tolbeambten. Behalve dien, beklaag men zich over de hoogte van het tarief voor de loodsen.

Volgens een berigt van Zijner Majesteits consul-generaal in *Zwitserland*, is de oogst aldaar zeer voldoende geweest, en ofschoon de aardpeilenziekte zich wederom heeft vertoond, zal evenwel die vrucht overvloedig zijn.

Wij ontvingen het volgende adres ter opnemng:

Aan den minister van binnenlandsche zaken te 's Gravenhage. De ondergeteekenden, uitmakende de vereniging tot daarstelling van 't Groninger en Asser of Noord-Willems-Kanaal, nemen de vrijheid onder de aandacht van Uwe Excellentie te brengen, dat de Provinciale Staten van Drenthe in hunne vergadering van den 2den Augustus j.l. hebben besloten, aan Uwe Excellentie voorstellen te doen, tot verandering en wijziging der aan de Drentsche kanaal-maatschappij verleende concessie, tot verbetering der Hoogeveensehe vaart en hare verlenging naar de Emmer veenen, waaronder ook één voorstel, dat strekt, om ontheven te worden van de daarstelling van het leidings-kanaal van 't Hoogeveen naar Beilen (art. 16 der concessie).

Het is Uwe Excellentie bekend, dat door dit leidings-kanaal het bovenpand der Drentsche hoofdvart, in tijden waarin daaraan behoefte bestaat, aanmerkelijk zal kunnen worden gevoerd, en dat onze onderneming mede steunt op dit vooruitzicht, bij Koninklijk besluit gewaarborgd. Bescheidenlijken moeten wij alzoo protesteren tegen de inwilliging van deze gevraagde ontheffing, die geenszins, zoo als men in de Staten vergadering heeft willen doen voorkomen, wordt vergoed door de daarstelling van 't Midden- of Oranjekanaal, dat niet, zoo als de verlengde Hoogeveensehe vaart, twee stroomen (het Loo en Drostendiep) ontvangt, maar het benoodigde water uit de veenen, die het aandoet of bereikt, alléén zal moeten verwachten.

Wij moeten daartegen niet alleen in ons belang protesteren, maar ook in dat van de *toekomst*, daar, met de bedoelde ontheffing, elke volgende kanalisatie uit het bovenpand van de Drentsche Hoofdvart zoo niet onmogelijk, dan toch hoogstbezwarend zal worden gemaakt, om niet te spreken van eene verkorting van verkregen regten, die daarin mede zoude zijn gelegen.

Wij verzoeken daarom Uwe Excellentie het besproken punt, zoo weinig bezwarend voor de Drentsche Kanaal-Maatschappij — die deze ontheffing ook niet vraagt, — maar zoo nuttig, wenschelijk ja onmisbaar voor ons en de *toekomst*, niet aan de Maatschappij toe te geven, om daardoor des te meer de uitvoering van 't Noord-Willems-Kanaal te verzekeren.

Van Uwe Excellentie de Dv. Dienaren,

ASSEN en GRONINGEN, Augustus 1864. (Volgen de onderteekeningen.)

AANBESTEDING.

GRONINGEN, 14 Augustus.

Door een der leden van Ged. Staten werd heden morgen, in het bijwezen van den hoofd-ingenieur dezer provincie, in het openbaar aanbesteed: *Het doen van eenige Herstellingen aan de Zeeuwerings wederzijds Delfzijl, in den jare 1864.* Op dit werk waren drie inschrijvers: H. K. VAN BUREN voor f 1682; W. W. DILKEN voor f 1492, en J. F. SCHERPHUIS voor f 1395, alle drie wonende te Delfzijl.

HARDDRIVERIEN.

- 16 Aug. Te Stads-Kanaal. Prijs: eene fraaije zilveren tabaksdoo; eerste premie: zes zilveren tafelmessen; 2de premie: een echte met Berlijner zilver gemonteerde zweesp. 18 — Te *Gaasterland*. Een prijs van f 60. 19 — Te *Amersveensche Kanaal*. Prijs: een fraai met zilver gemonteerd chaisgareide; premie: een pikens hoofdstel met stang en tengels. 21 — Te *Balk*. Prijs: eene extra zware zilveren tabakspot en dito komfoor; en den 23 — *Aldaar*, met paard en chais. Prijs: eene net fraai met Berlijner zilver gemonteerd chaisgareide en hoofdstel. 24 — Te *Hallum*. Prijs: f 50.

Kerk- en Schoolnieuws.

GRONINGEN, 19 Augustus. De herwaarts beroepen leeraar ds. *Moltzer* werd in de godsdienstoefening in de Nieuwe kerk heden morgen bevestigd door ds. *Meijboom*. Eene ontsaggelijke menigte toehoorders woonde deze plegtigheid bij en hoorde naar haren geliefden predikant, die den nieuwen leeraar bevestigde naar aanleiding van *Paulus'* woorden, 2 Cor. 4 vs. 5a en 7a. Des avonds hield ds. *Moltzer* zijne intrede en verbond zich, mede voor eene aanzienlijke schare, aan de gemeente, daarbij tot tekst hebbende 2 Cor. 12 vs. 9.

— De M. van *Staveren* heeft de beroeping naar de Herv. gemeente te Amsterdam in ernstige overweging genomen.

— De W. *Kraijenhelt* heeft voor de beroeping naar Nieuwe Tonge bedankt.

— Te Hijaard is door de florensplichtigen tot herder en leeraar benoemd en daarop door den kerkeraad beroepen, ds. A. van *Griethuizen*, H.z., pred. te Gaast en Terwoude.

— Te Berkel en Rodenrijs (kl. Rotterdam) is de volgende nominatie van predikanten geformeerd: ds. *Heineken*, te Burum en Munnekezijs; *Venema*, te Waras en Scharl; *Cannegieter*, te Trum; *Blauw*, te Noorden; *Cloos*, te Holysloot en Utdam; *Kam*, te Oost- en West-Souburg; *Schijveliet*, te Bennekom; *Wittereen*, te Ermelo; *Kraft*, te Veendam; *Hattink*, te Oude en Nieuwe Wetering; *Westerveld*, te Zegveld; *Koningberger*, te Heel; *Talma*, te Scherpenzeel; *Knap*, te Oud-Alblas; *Felix*, te Heeg; van den *Dijstel*, te Voorthuizen, en daaruit beroepen ds. T. E. *Heineken*, pred. te Burum en Munnekezijs.

's GRAVENHAGE, 13 Aug. Ten aanzien van het beroep van ds. *Zaalberg* herwaarts vernemen wij thans uit eene goed onderrigte bron, dat de beslissing omtrent het protest van ingezetenen der residentie en dus ook het hooger beroep onwetig was. De synode toch heeft beslist, dat het kassikaal bestuur van 's Gravenhage incompetent was om in deze te beslissen; want dat het onderzoek ressorteerde onder het klassikaal bestuur der standplaats van den beroepen predikant.

Hiermede strookt geheel het berigt, ons van eene andere zijde geworden, dat de protesterenden tegen het beroep van ds. *Zaalberg* zich eerstdaags zullen wenden tot den kerkeraad van Deventer.

Indien thans dezelfde weg gevolgd wordt als bij het eerste protest, zal de beroepen predikant, zelfs in 't geval eener gunstige beslissing, in het eerste jaar zijne intrede zeker niet in de residentie doen. (Arnh. Ct.)

(Ten aanzien van de mededeeling der *Arnh. Ct.*, zegt de *Amst. Ct.* in staat te zijn, te kunnen verzekeren, dat de synode, in zake der hangende kerkelijke procedures omtrent beroepingen, geenerlei beslissing heeft genomen, noch ook in de termen is geweest van die te kunnen nemen.)

MEPPEL, 9 Aug. Uit het opgegeven zeetal van predikanten, is heden avond door den kerkeraad der Chr. Afgesch. gemeente alhier het volgende drietal gemaakt: ds. *Dosscher*, te Bunschoten; ds. *Waal*, te ter Neuzen; ds. *Breijma*, te Heerenveen.

Correspondentie.

Hetgeen de heer G. verlangt te weten, kan zed. gewaar worden van ieder' oud-flankeur in deze stad woonachtig, die de laatstgehoudene bijeenroeping heeft gelieven bij te wonen.

KEERTIJDINGEN.

GRONINGEN, 14 Aug. Vertrokken den 11den dezer het kofschip *Henderica Gezeina*, kapit. J. B. *Prunk*, van Wildervank, met ballast naar Newcastle om aldaar steenkolen te laden, en heden het galjoetschip *Jantina Ikiena*, kapit. J. *Lever*, van Veendam, met ballast op avontuur.

Binnengekomen te Amsterdam den 9 Aug., kapit. *Haswink*, *Cornelia*, v. Padang; den 10den de *Groot Maria Beilina*, v. Archangel; *Bos* Endragt en *Konter Jonge Brechtus*, beide v. Memel; *Duin Jantina Frouwina*, v. Dantzig; *Zuivering Petrus Horreus*, v. Newcastle; van Peer Aukjen, v. Koningsab. — Te Texel den 11 Aug., *Kikkert Voorwaarts*, v. Nickerie; *Meijer Margaretha*, v. Sunderland; de *Jong de Twee Zusters*, v. Yarmouth; de *Jong Silechtredt*, voor wijlen *Smid*, v. Archangel. — Te Texel den 10 Aug., *Menema Cath.* Sijpkens, v. Frederikstad. — Ter reede van Sydney den

RUWELIJKS, GEDOORTE- EN STERFVERRICHTEN.
Bevalen van een ZONN J. W. KRUIZINGA, geliefde Echtgenoot van

G. G. BAKKER.

GRONINGEN, 8 Augustus 1854.

Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen ZONN W. RUIBING, geliefde Echtgenoot van

E. HILGENGA.

WINSCHOTEN, 9 Augustus 1854.

Bevalen van een DOCHTER, Vrouw C. A. STUIVINGA, Echtgenoot van

J. EIKEMA.

OTTERDUM, 11 Augustus 1854.

Heden beviel voorspoedig van een DOCHTER JETSKA D. DE WAARD, geliefde Echtgenoot van

K. L. GAAIKEMA.

GAAIKEMAWER, onder Niehove, 11 Augustus 1854.

Na een langdurig en smartvol, doch kalm en geduldig lijden, overleed, in den vroegen morgen van heden, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot JIKKE COOTSTRA, in den ouderdom van ruim 43 jaren, waarvan wij 23 jaren door een halfdevollen en genoegeelijken echt verbonden mogten zijn.

Acht panden onzer liefde, waaronder nog die het groote verlies van hunne dierbare, zorgdragende Moeder niet kunnen beseffen, staren met mij die onvergetelijke, in de hoop des ewigen levens, ontlapene na.

LREUWARDEN, 10 Augustus 1854.

WM. GERBERS.

Op verlangen der Overledene, zullen door de Kinderen gene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

Heden overleed ons jongste Kind NANTJE, in den ouderdom van 16 maanden en 6 dagen.

BURUM, 11 Augustus 1854.

J. H. WIERINGA.

J. WIERINGA-RENNES.

Heden ontvingen wij het treurig bericht, dat den 7den dezer, na een lang en smartelijk lijden, in den ouderdom van 26 jaren, te Königsbrunn, in het Koninkrijk Saksen, sacht en kalm, in de armen van zijnen Broeder, ontliet onze veelgeliefde tweede Zoon, HENDRIK DERK CORNELIS, in leven Oudknaap in de Godgeleerdheid aan de Hoogeschool te Groningen, diep beweend door ons, de onzen en allen, die hem in zijn deugdzaam karakter gekend hebben. De hope des wederziens zij ons tot vertroosting.

UITWERIDA, 12 Augustus 1854.

H. H. BRUCHERUS CLEVERINGA.

H. G. CLEVERINGA-NANNINGA.

Benige kennisgeving.

Op uitdrukkelijke begeerte van den Overledene, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.

Heden nam de Hemelsche Vader ons jongste Kindje EVELINA MARGARETHA, in welks bezit wij ons achttien maanden verheugden, tot zich.

NINOW-BRENTA, 13 Augustus 1854.

S. COOLHAAS VAN DER WOUDE.

Z. VAN DER WOUDE-TEN OEVER.

Heden overleed, tot droefheid van mij en mijne Kinderen, mijn dierbare Echtgenoot, de WelEdel Geleerde Heer J. SMIT, practiserend Geneesheer ter dezer plaatse, in den ouderdom van achtenzeestig jaren.

REINER, 13 Augustus 1854.

A. SMIT, geb. BLAAUW.

ELECTRO GALVANISCHE PENHOUDERS.

Dubbel geharde Pennen, ondoordringbaar voor de Boest.

Het is een bekende daadzaak, dat het Electro Galvanismus, zelfs bij ongesteldheden die men dagelijks ondervindt, zoo als hoofdpijn, tandpijn, pijn in de armen, beenen, schrijfkrimp, pijn in de vingers, enz., enz., zeer heilzaam is, want een niet al te sterke Galvanische stroom versterkt de zenuwen, neemt al de overschansing der zenuw weg, en veroorzaakt een geregeld gelijmatige werking der zenuwen.

De Electro Galvanische Penhouder, van den Heer J. ALEXANDRE, en waarvoor hij in alle landen van Europa een patent heeft, neemt al die swarigheden weg, die tot nu toe het gebruik van het Electro Galvanismus verhinderden. Deze Penhouder, die met elke gewone Pen kan gebruikt worden, doet door dezelfde eenvoudige en vernünftige uitgedachte samenstelling, de volkomen werking eener Galvanische batterij, en geeft door het gebruik dat men er elk oogenblik van maakt aan den persoon, die er zich van bedient, een zachte, voortdurende en gelijmatige Electro Galvanische stroom.

Alle Doctoren verklaren gaarne, dat het Galvanismus, zoo aangewend, weldadig werkt, zonder ooit eenig gevaar te veroorzaken.

De attesten van alle geleerden uit Duitschland, Frankrijk, Engeland en ook van Nederland, die eerstdaags algemeen verkrijgbaar zullen zijn, bewijzen zulks ten sterkste.

De prijs van een Penhouder is f 1,25.

Daarbij heeft de Heer ALEXANDRE tevens uitgevonden Geïmmenteerde of dubbel geharde Pennen, desloet in een kleine van Brasiliaansche Gomp.

Die Pennen zijn om het roest en de oxydatie, door de slechte kwaliteit van de meeste inktsoorten veroorzaakt, te beletten, geïmmenteerd, en zoodanig verhard, dat deselve bijna even hard als Diamant en zoo buigzaam als de Ganzepenn wordt.

De aldus bereide Pennen duren oneindig langer en weerstaan elke oxydatie, zoodat men deselve niet elk oogenblik, wanneer men niet voortgaat met schrijven, behoef uit te vegen. Een in Brasiliaansche Gomp gebeeldhouwd kistje dient om de Pennen te bewaren; het is een allerliefst voorwerp, evenzeer geschikt voor een studeerkabinet, als in het boudoir eener elegante dame.

Ten einde te maken dat alle handen van de voordelen dezer Pen zullen kunnen profiteren, levert de Heer ALEXANDRE aan het Publiek drie verschillende soorten af, fijne, middelmatige en grove.

De prijs der Pennen is f 2,50 per kistje van 144 stuks. Verkrijgbaar te Groningen bij

P. v. WICHEREN, H.Z., en A. L. SCHOLTENS; te Leeuwarden bij V. MEURSINGE, en voorts in alle Plaatsen van ons Land.

Solide Personen, buiten Groningen, voor het Debit dezer Artikelen willende werkzaam zijn, adresseren zich franko aan de Hoofdagenten NOLET & Zoon te Utrecht.

De Boekhandelaar S. JOURTNA, te Hoogezand, is voornemens, zoo spoedig een goede bewerking zulks zal toelaten, een Nederlandische Vertaling in 't licht te geven van een of twee in Engeland bekende Prijsverhandelingen OVER DEN INVLOED VAN DE VRIJ-HANDELS-STAATKUNDE.

Waarvoor het oorspronkelijke Werk heden den 7den Augustus, aan het GEMEENTEBESTUUR zijner Woonplaats ter Vertaling is vertoond.

HOOGZAND, 7 Augustus 1854.

Bij J. DE LANGE, te Deventer, ziet het licht:

LEESBOEK OVER DE MESTMAKERIJ,

DE WIJZE VAN

BEMESTING EN FRUCHTBAARMAKING VAN DEN GROND,

TEN GEBRUIKE DER PLATTELANDS SCHOLEN,

DOOR

Dr. L. MULDER,

Leeraar aan de Technische School te Utrecht.

Eene door de Overijsselsche vereeniging tot ontwikkeling van provinciale welvaart te Zwolle bekende prijsvraag.

187 Pag. Kl. 8vo. Prijs f 0,35.

Echtscheiding.

Bij Vonnis der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te Winschoten, van den eenendertigsten Mei dezes jaars,

H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, heeft verzonden:

ALAMONTADE, de Galeislaaf,

DOOR

HEINRICH ZSCHOKKE.

Naar het Hoogduitsch door Dr. J. O. JOSSET.

Tweede Druk.

VOLKS-UITGAVE.

In één deel (ingenaaid) compleet f 1,20; gebonden in leersig linnen band is **PRIS f 1,50.**

De ALAMONTADE van den grooten ZSCHOKKE, is in ons vaderland te gunstig bekend om eenige aanbevelen daarvan hierbij te voegen. Ten einde tot de algemeene verspreiding mede te werken, is de Uitgever tot deze goedkope uitgave besloten, terwijl hij de hoop voedt, dat een groot debiet, hem in zijne verwachting niet te leu zal stellen.

gratis edoch naar behooren den zeden dezer geregistreerd en beteekend, is de ECHTVERBINTENIS, op den negenden October 1800 negenendertig, binnen de Stad Delft, Provincie Zuid-Holland, tusschen den Heer SUSANNUS BURCHARDUS JOHANNES ARNOLDUS DE BOCK, vroeger Ontvanger der Directe Belastingen en Aocijusen te Meeden en Munten-dam en in laatstgenoemde Gemeente woonachtig, thans tijdelijk verblijf houdende te Groningen, en Meijufvrouw JEANNE MARIE PETRONELLE OUDEN-DIJK, zonder eigen beroep, thans wonende te Amsterdam, gesloten, op deser laatste's verzoek, verklaard te zijn ONTHOBBEN, met alle, bij de Wet aan Echtscheiding gegeven, gevolgen, en veroordeeling des eerstgenoemden in de kosten der daartoe gestrekt hebbende procedure.

WINSCHOTEN, 12 Junij 1854.

De Procureur der Verzoekerster: **Mr. W. R. EMMEN.**

Al wie iets te VORDEREN heeft van of VERSCHULDIGD is aan wijlen Meijufvrouw BETJE BRUINS, Wed. den Heer GERNARDUS NICOLAAS GROEN, overleden te Groningen, wordt verzocht daarvan, binnen acht dagen na heden, OP GAVE of BETALING te doen bij een' der ondergeteekenden.

GRONINGEN, 11 Augustus 1854.

H. BEEKHUIS DAMSTÉ, J. POST, Executeurs-Testamentair.

Bij mijn Exploit van den 14den Augustus 1854 is TIJSS HARMIS OLBENBURG, opgegeven te Groningen te wonen, doch wiens woon- of verblijfplaats onbekend is, aangemaand om binnen of met twee maanden aan den ONTVANGER der REGISTRATIE der Geregteelike Acten te Groningen te voldoen de BOETE, VERBEURDVERKLARING en KOSTEN, hem opgelegd bij VONNIS der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te Groningen, van den 18den September 1853, met aanzegging, dat, bij gebreke van dien, de opgelegde Straf zal worden vervangen door een GEVANGENISSTRAF van drie dagen.

J. BARLINCXHOFF, Deur.

KUNSTWEG

VAN

Haren naar Paterswolde.

De AANBESTEDING van eenen NIEUWEN WEG, van HAREN naar PATERSWOLDE, met de daarin gelegen DRAAIBRUG en DUKKER, zal plaats hebben bij Inschrijving, op ZATURDAG DEN 26STEN AUGUSTUS 1854, des namiddags te 4 uur, aan het GEMEENTEHUIS te Haren.

De BESTEKKEN en de TEEKENING zullen aldaar ter lezing en inzage liggen, van af den 14den Aug. e.k., alsmede Afschrift der Bestekken ten Gemeentehulze te Eelde, en op de gewone plaatsen te Groningen en te Assen.

De Aanwijzing der Werken zal in loco geschieden op DINGSdag en WOESdag den 22sten en 23sten Aug. e.k., telkens des morgens te tien uur, waartoe men zich vervoerge bij R. ABELS, te Haren.

De INSCHRIJVINGS-BILJETTEN, ingerigt ingevolge het bij het Bestek aan de voormelde Gemeentebulzen aanwezige MODEL, zullen voor des namiddags 2 uur van den dag der Aanbesteding, vrachtfrij, en ten Huize van Aanbesteding moeten worden bezorgd.

Het Bestuur der Gemeente Haren: L. T. JORISSEN, L. RUMMERINK, Wethouder.

WOENSDAG DEN 16DEN AUGUSTUS 1854, des voormiddags te 10 uur, zullen, in het LOKAAL VAN DE SPIJSUITDEELING, in de Zwanenstraat te Groningen, publiek, onder Manufacturiers worden verkocht: een partij VIJFSCHACHT, BAAL, FLANEL, PILO, SIAMOOS, CHELAS, LINNEN, ONGEBLEEKTE en GEBLEEKTE KATOENEN, WOLLEN en KATOENEN GARENS, ENZ. Te bezien Dingsdag bevorens van 2-6 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris verkrijgbaar.

J. H. GEERTSEMA, C.z., Notaris.

Op WOENSDAG den 16den Augustus 1854, zullen, ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris, ten Huize van Meijufvrouw de Weduwe BONTKOE, aan de Groote Markt te Groningen, des avonds te 7 uur, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene zeer nette en ruime KOOPMANS BEHUIZING, staande en gelegen in den Carolieweg te Groningen, op den hoek van de Kleine Gelkingestraat, geteekend letter E n° 14.

II. Eene wêlbetimmerde KOOPMANS BEHUIZING, waarvan een BOVENWONING en WOONKELDER afzonderlijk worden verhuurd, staande en gelegen Noordside in de Poelstraat te Groningen, geteekend letter C n° 14.

Te aanvaarden op den 1sten November 1854. — Te bezien daags vóór den Verkoopdag, van 10-12 en van 2-6 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, bij den Notaris verkrijgbaar.

De Condiitien zullen acht dagen bevorens, ten Huize van Verkoop en ten Kantore van den Notaris voorliggen.

J. H. GEERTSEMA C.z., Notaris.

WOENSDAG DEN 23STEN AUGUSTUS 1854, en volgende dagen, telkens des voormiddags te 10 uur, zullen, voor het LOKAAL VAN DE SPIJSUITDEELING, in de Zwanenstraat te Groningen, publiek worden verkocht: Eene aanzienlijke partij GEDRUKTE KATOENEN, LINNEN, MARSEILLE, BROEKSTOF, VIJFSCHACHT, BAAL, FLANEL, PILO, SIAMOOS, CHELAS, MERINOS, WOLLEN en KATOENEN GARENS, LINT, WOLLEN en KATOENEN KOUSEN, DEKENEN, ENZ. Te bezien Dingsdag bevorens van 2-6 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris verkrijgbaar.

J. H. GEERTSEMA, C.z., Notaris.

VRIJDAG DEN 18DEN AUGUSTUS

1854, te 12 uur, zullen, op de GROOTE MARKT, worden verkocht: twee paar zware en nagewerkte KORTSHUISDEUREN met KOZIJNEN en verder toebehooren, benevens BALKEN, PALEN en verder AFBRUK.

GEREGTELIJKE VERKOOPING.

Op WOENSDAG den 16den Augustus des middags te 12 uur, zal door mij ondergeteekt Deurwaarder, op de plaats bij de Stalling van het ment de Zwaan, tusschen de Ooster- en Peperstr. te Groningen, publiek, tegen kontante betaling den verkocht:

Eene ten laste van C. R. BUWALDA, wonende te Groningen, in executoriaal beslag genomene DILIGENT ingerigt voor negen personen.

P. HEKKEMA, Deur.

Mr. S. HEIJNDERS, Notaris te Appingedam, zal, ten verzoeken van Mevrouw de Douairière S. L. L. van ADUARD, op MAANDAG den 21sten Aug. 1854, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den gemeenthouder WIERSUM, te Appingedam, in hetbaar verkoopen:

Eene roijale BEHUIZING genaamd BELLEVUE, waarin verscheidene VERTEKEN. met PUT en REGENTERSBAL en ruime SCHU alles nieuw getimmerd, bene BOOMGAARD en wel aangelegden TUJN voorzien van BROEIBAKKEN, met de VASTE, ALLE LINIEN VERBERVENDE, BEKLEMMING 23 B., 16 R., 90 E. Land, doende jaarlijks op Ma tot vaste huur f 115-00; alles staande en gelegen te wert, bij Appingedam. — Om op den 1sten November te worden aanvaard.

De helft van den koopprijs kan naar 4 P over de Goederen blijven staan.

Te bezien op den 18den en 19den te voren, des middags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4

UIT DE HAND TE KOOP

Een zeer beklante en nieuw gebouwd KOREN- en PELMOLEN met het bij staande WOONHUIS. Te bezien aan het BUREAU dezer COURANT. ven franko.

UIT DE HAND TE KOOP

om op den 1sten NOVEMBER te aanvaarden Eene nette KOOPMANS BEHUIZING staande en gelegen in de Gelkingestraat te ningen, waarin sedert veertig jaren het Vak DAMES HOEDENMAKEN is uitgeoefend. Nadere informatien ten Kantore van den Notaris J. H. GEERTSEMA, C.z.

WORDT IN HUUR GEVRAAGD:

Eene wêl gecoördioneerde BEHUIZING, van 5 à 6 KAMERS, KEUKEN, KELLER, ENZ., liefst een TUIN. Te aanvaarden 1sten October of November komende.

Opgave met het bedrag van den huurprijs wordt zocht onder letter Z. A., aan het Bureau der GRONINGEN COURANT.

UIT DE HAND TE KOOP

Eene zoo goed als nieuw, zeer bewerkte BAROCHETTE, geschikt voor twee paarden. Te bevragen bij Wagenmaker te RIELT, te Deventer.

Leest Hier.

Daar de ondergeteekende om November gaat verhuizen van de Gelkingestraat naar SCHUITENDIJK, naar de Behuizing, vroeger wijlen zijn Vader JAN BOSCH en de zijn Broeder E. BOSCH, J.z., gewoon hebben voornemens is, daar in diezelfde soort van GOEDEN te handelen, waarin vroeger zijne Voorzaten deld hebben, namelijk in BEDDEGOEDER, MANUFACTUREN, GARENS, LINTEN, JEN, ENZ., zoo maakt hij door deze bekend hij van heden af zijn HOEDENWINKEL verkoopt tot verminderde prijzen, en ruim voorzien in vele soorten van ZIJDEN, LINT, STROCHOEDEN en ZIJDEN HOEDEN, welke voor f 4 à f 4,50 te bekomen zijn.

FOKKO NIEWOLD BOSCH, Koopman in Beddegoederen, enz.

SNIJBOON- EN KOOLMOLENS

TE HUUR, naar nieuw model, die zeer snijden, bij P. JAKOBS, Koopman in de Nieuwe gestraat, het vierde Huis van de Kleine Leliestraat, M.

Voor Koopers en Verkoop van Effecten.

Leest Hier!!

A. S. OPPENHEIM, Zwanestraat, naast de Latijnsche rekonmandeert zich vrienden COMMISSIONAIRE en HA LAAR in EFFECTEN.

Op een KANTOOR alhier men een EUGENJONGEL die goed Schrijven, Rekent en Lezen kan. Adres met franko Lett. A, No. 1, aan het BUREAU dezer COURANT.

Eerste Kwaliteit GECONFITEERDE in Potten, blank en malach, aangevoerd, in originele Verpakking in onderstaande Dépôts te verkrijgen worden; wij zijn daarom zoo vrij de Consumenten op te zaam te maken, dat een stukje Gember onmiddellijk het stem der Vruchten gebruikt, zeer weldadig op de werkt en verkoeling verhindert.

Te Amsterdam in het VERKOOPHUIS; te Amsterdam P. A. VAN GORCUM; te Groningen bij C. RIKK te Meppel bij J. M. BARTH; te Stads-Kanaal bij H. KEL; te Veendam bij S. SAVENYË; te Winschoten G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de Steden.

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOE